

Oudjaar

Lezen: Lukas 13:1-5

¹Er waren op dat moment ook enkele mensen aanwezig die hem vertelden over de Galileeërs van wie Pilatus het bloed vermengd had met hun offers. ²Hij zei tegen hen: 'Denken jullie dat die Galileeërs grotere zondaars waren dan alle andere Galileeërs, omdat ze dat ondergaan hebben?' ³Zeker niet, zeg ik jullie, maar als jullie niet tot inkeer komen, zul je allemaal op dezelfde wijze omkomen. ⁴Of die achttien die stierven doordat de Siloamtoren op hen viel – denken jullie dat zij schuldiger waren dan alle andere mensen die in Jeruzalem wonen? ⁵Zeker niet, zeg ik jullie, maar als jullie niet tot inkeer komen, zul je allemaal net zo sterven als zij.'

Preek

Camera

Lieve mensen, in Lukas 12 heeft de Heer Jezus de toehoorders verteld over de tekenen van de tijd. Dat je waakzaam moet zijn en oplettend. Dat je alert moet leven. Wat voor tijd is het? Komt Jezus al terug? Zie ik al iets van zijn wederkomst? Werpt die zijn schaduw, of zo je wilt, zijn licht, al vooruit?

Gemeente

Jezus verwijt de mensen die luisteren, dat ze niet goed opletten. Ze weten alles van de weersvoorspellingen en trekken daar hun conclusies uit. Ze vermoeden wat de beurs gaat doen en baseren hun investeringen daarop. Ze anticiperen op alles. Maar qua geloof leven ze als blinden. Ze kijken wel, maar zien niet. Ze horen wel, maar het dringt niet door. Jezus zelf staat voor ze. Maar ze willen zich niet echt met Hem confronteren. En kijken de andere kant op als Hij hen de spiegel voorhoudt.

Camera

Zo kun je niet leven. Wat je in het dagelijks leven normaal vindt. Namelijk dat je vooruitdenkt. En oplet wat er gebeurt. En daar je conclusies uit trekt. Bijvoorbeeld: als je weer-app zegt dat de ochtendspits bemoeilijkt gaat worden door gladheid. Dan ga je misschien extra vroeg of juist extra laat weg. Of je bent op zo'n moment blij dat je thuis mag werken. Je anticipeert dus! Zo moet dat ook gaan in geloof. God roept je op om het niet maar te laten waaien.

Gemeente

In onze tekst gaan de luisteraars daar op in. Ze reageren met iets dat gebeurd is. Waarschijnlijk een tijdje daarvoor heeft Pilatus een bloedbad aangericht onder Galileeërs. Of Pilatus nou bang was voor verraad of opstand. Het zou kunnen. In ieder geval: het is gebeurd in de tempel. Pilatus trekt zich niks aan van heiligdommen en vermoordt daar dus mensen. Deze Galilese mensen waren aan het offeren en toen heeft Pilatus toegeslagen. Het bloed van deze mensen vermengt zich met het bloed van de offers. Een vreselijke gebeurtenis.

Camera

En de toehoorders van Jezus vragen: wat zegt dat nou? Ja, ze bedoelen: wat zegt dat nou over *hen*? Over die Galilese mannen? Want ja, kun je nagaan. Als jouw bloed zich vermengt met de offers. Dat zegt nogal wat. Wat zou God daarmee zeggen? Zijn zij extra schuldig? Is dit een teken dat hun offers niet aanvaard zijn? En dat er dus geen vergeving is? Hebben zij zwaarder gezondigd dan anderen?

Gemeente

Maar Jezus gaat daar niet op in. Op alle vragen die er te stellen zijn. Over wat er gebeurd is. Ook op onze duiding van de Coronacrisis of de klimaatproblemen. Of op wat er ook maar gebeurt. Jezus gaat er niet op in. Hij focust de aandacht niet op die gebeurtenis. Niet op de crisis. Nee, hij verandert je blikrichting: kijk naar jezelf. Wie ben jij zelf in dit geheel? Wees geen toeschouwer, geen waarnemer, geen beoordelaar. Maar stel je de vraag: wat doe ik met dit nieuws? En wat doet dit nieuws met mij?

Camera

Zulk nieuws moet jou dringen tot bekering. Het kan niet zo zijn dat je het hebt over hun schuld. En jezelf daar buiten laat. Je moet tot nadenken worden gestemd. Niet over wat er gebeurt. En wat Gods rol daar nou in is. Maar over jezelf. Wie ben ik? Hoe sta ik in het leven? Hoe geloof ik? Hoe bewust ben ik van Gods aanwezigheid?

Gemeente

Bekeren betekent dat je je omkeert. Stil gaan staan bij jouw eigen leven. Er staat: tot inkeer komen. Inkeer, dat is eerst bij jezelf stil staan. Kijk naar je hart. Wat doet dit met mij? En als mij iets zou overkomen? Zou het dan allemaal goed komen? Inkeer. En vervolgens ook: bekering. Ommekeer. En een andere richting in slaan als dat nodig is. Gebeurtenissen in je omgeving, in het groot en in het klein, moeten je stilzetten. En soms wordt je stilgezet. Heel persoonlijk. Bij alles is de vraag: durf je in de spiegel te kijken? Wil je dat? Of focus je je op de gebeurtenis zelf: 'wat erg hè, van die en die'. 'Heb je het al gehoord...?' 'Zag je het gisteren op televisie?' Zo vaak praten we over dingen. Die gebeuren. Maar elke keer weer klinkt in die gebeurtenissen de vraag door: hoe sta jij er voor? In je leven met de Heer? En dan ook een andere weg in slaan. Soms heel radicaal. Soms vergt het slechts een kleine bijstelling. Maar altijd die vraag: hoe is het met mij?

Camera

Durven wij ons die vraag te stellen? Jezus stelt hem heel scherp aan de mensen die daar zijn. Bekeer je, zegt Hij. Keer je om naar mij, betekent dat. Alleen Jezus geeft redding. Geeft een uitweg. Geeft troost. Alleen Jezus. Daartoe roept Jezus op. Om dat te erkennen. En om richting Hem te gaan leven. Dus niet: je focussen op die moordpartij in de tempel. Maar je focussen op je eigen leven. En dan gelovig achter Jezus aan.

Gemeente

En dat geldt niet alleen voor dit bloedbad in de tempel. Want kijk, daarbij is het nog redelijk makkelijk. Alle vragen. Want hier doen *mensen* elkaar wat aan. Er is duidelijk een schuldige: Pilatus. Dus Gods rol is hierin nog niet de vraag.

Camera

Maar Jezus brengt zelf ook een ander voorbeeld aan: de toren van Siloam. Waarschijnlijk een toren in aanbouw. Zomaar stortte die in. Dat geeft nog veel meer vragen. Want hier is niet een schuldige aan te wijzen. En al snel wijzen de vingers naar God. Hij liet die toren instorten. Maar waarom? En het jongetje dat brood bij zijn vader kwam brengen werd met de werkers bedolven onder het puin? Terwijl die metselaar nog leeft, omdat hij zich verslapen had. Hoe zit dat? Wat is Gods hand er in? Wie zijn er schuldig? En ga zo maar door.

Gemeente

Veel vragen te stellen. Zoals ook vandaag bij allerlei rampen en gebeurtenissen ver weg en dicht bij. En Jezus zegt hier niet dat die vragen niet mogen. Of onterecht zouden zijn. Maar je Heiland zegt je

wel de belangrijkste vraag niet te vergeten: hoe sta ik er zelf in? Durf dat aan. Doe dat. Leef bewust in deze wereld.

Camera

Wij hebben de neiging snel naar anderen te wijzen. Of de vragen heel groot te maken. Wat is Gods hand? Hoe is de mensheid hier schuldig aan? Ook bij kleinere gebeurtenissen in ons dagelijks leven komen we vaak niet tot de kern. We focussen op het probleem. Op de zaak. Maar we moeten ons concentreren op onszelf in dat alles. Wat doet dit met mij? En dan niet alleen als een vraag naar je emoties. Maar juist ook als een vraag om je tot inkeer te brengen. En je leven een andere richting te geven. Elke gebeurtenis is een oproep van de Heer: bekeer je. Keer je om naar Mij.

Gemeente

En zo leert de Heer Jezus leert ons de krant lezen. En het nieuws te kijken. Veel rubrieken staan bol van de jaaroverzichten. Veel ellendige dingen. Soms wat blije. Er is veel gebeurd dit jaar. In de wereld. In ons persoonlijke leven. Als je terugkijkt mag je dat doen met de blik gericht op jezelf. Hoe heb ik dit alles verwerkt? Heeft het me dichterbij God gebracht? Leef ik zo, dat ieder moment mijn laatste kan zijn? Ben ik in mijn dagelijkse leven dicht bij de Here Jezus? Hoe geef ik mijn leven vorm?

Camera

Deze vragen komen in die jaaroverzichten nog één keer naar je toe. En die ene oproep die Jezus daar aan verbindt: bekeer je. Keer je om. Nu is het moment. Het zou het beste voornemen kunnen zijn voor het nieuwe jaar.

Amen